

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/525-1
Saksbehandler Sunniva Helland

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	12.03.2026
Kommunestyret	26.03.2026

Antall representanter i kommunestyret fra kommunestyrevalget 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Antall faste representanter i kommunestyret reduseres fra 29 til 19 representanter fra og med kommunestyrevalget 2027.

Sammendrag

Risør kommune har i dag 29 kommunestyrerepresentanter. Kommuneloven krever minimum 19 representanter for kommuner på Risørs størrelse, og kommunestyret kan selv vedta endringer i medlemstallet innen utgangen av desember i nest siste år av valgperioden.

En reduksjon i antall representanter vil påvirke fordelingen av mandater mellom partiene, og kan også få betydning for hvordan utvalgs- og komitéstrukturen organiseres i neste periode.

Sammenlignet med andre nærliggende kommuner med under 10 000 innbyggere, har Risør relativt mange representanter. Kommunedirektøren vurderer at det ikke foreligger tydelige grunner til å opprettholde et større kommunestyre enn sammenlignbare kommuner.

Kommunedirektøren foreslår en reduksjon i antall representanter fra 29 til 19 som er det lovregulerte antallet.

Bakgrunn

Kommunestyre fastsetter selv medlemstallet sitt. Dersom kommunestyret vil endre medlemstallet, må de selv vedta dette innen utgangen av desember i nest siste år av valgperioden.

Saksopplysninger

Risør kommune har i inneværende valgperiode 29 faste representanter i kommunestyret. Ifølge kommuneloven § 5-5 skal en kommune på Risørs størrelse (mellom 5 000 og 10 000 innbyggere) ha minst 19 representanter. Det er nåværende kommunestyre som innen utgangen av desember

nest siste år av valgperioden som kan vedta endringer i antall representanter for neste valgperiode.

Antall representanter i kommunestyret vil kunne påvirke antall representanter i utvalgene i neste valgperiode, dette må også ses i sammenheng om det vedtas å fortsette med «utvalgsmodellen» etter kommuneloven § 5-7 eller komitemodellen etter kommuneloven § 5-9. Etter komitemodellen skal komiteene utelukkende bestå av kommunestyrerepresentanter og alle kommunestyremedlemmene skal sitte i en komité. Utvalgsmodellen etter KL §5-7, som er valgt i Risør kommune for inneværende valgperiode, tillater at det også velges representanter som ikke sitter i kommunestyret.

Kandidatfordeling

I valgoppgjøret skal antall stemmer (medregnet «slengere») regnes om til antall representanter. I Norges anvendes St. Lagües modifiserte metode for kommunestyrevalg. Det vil si at hvert parti's listestemmetall først deles på 1,4. Deretter deles de på 3-5-7 og så videre. Dette fortsetter så mange ganger som er nødvendig for å finne antall mandater partiet skal ha. «*Etter dette står hvert parti igjen med et antall kvotienter. Den første plassen i kommunestyret går til partiet som har den største kvotienten. Den andre plassen går til partiet med den nest høyeste kvotienten. Slik fortsetter man til alle plassene i kommunestyret er tildelt.*» ([Valgoppgjør ved kommunestyrevalg - Valgdirektoratet](#))

Nedenfor viser vi en skjematisk oversikt over konsekvensene antall kandidater i kommunestyret har for partifordelingen. Det er tatt utgangspunkt i valgoppgjøret for valgperioden 2023-2027.

Antall representanter	H	V	Frp	Ap	R	Sp	Posisjon	Opposisjon
29	9	4	3	9	3	1	16	13
27	9	3	2	9	3	1	14	13
25	9	3	2	8	2	1	14	11
23	8	3	2	7	2	1	13	10
21	7	3	2	6	2	1	12	9
19	6	2	2	6	2	1	10	9

For sammenligningsgrunnlag er nærliggende kommuner listet opp med antall innbyggere og antall representanter.

Antall representanter

Kommune	Befolkning 3. kvartal 2025	Antall kommunestyre-representanter (2023-2027)
Risør kommune	6 688	29
Tvedestrand kommune	6 430	23
Gjerstad kommune	2 507	17
Vegårshei kommune	2 272	17
Arendal kommune	46 592	39
Grimstad kommune	25 521	35
Froland kommune	6 290	19
Vennesla kommune	15 753	27
Lillesand kommune	11 805	27
Birkenes	5 455	21
Kragerø	10 385	35
Nome	6 515	21

Som det kommer frem i tabellen over har samtlige nærliggende kommuner som er under 10.000 innbyggere færre representanter i kommunestyret enn Risør. Eksempelvis har Tvedestrand og Froland henholdsvis 23 og 19 representanter. Tvedestrand kommune reduserte antall

representanter i kommunestyret til 23 representanter gjeldende fra og med kommunestyreperioden 2019-2023.

Økonomiske konsekvenser

Å redusere antall kommunestyrerepresentanter med 10 har et økonomisk perspektiv, og vil gi en årlig innsparing i størrelsesorden rundt 300.000 – 350.000 per år.

Kostander består av møtegodtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste, bevertning, reisegodtgjørelser, tjenester og lisenser hos IKT-Agder, Ipad osv.

Det vil være avgjørende hvor stort omfang av politikere som har krav på tapt arbeidsfortjeneste, samt lisenskostnader og møtegodtgjørelse som fastsettes for neste valgperiode.

Vurderinger

Risør kommune har et stort kommunestyre sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner og langt over departementets minstekrav på 19 representanter. Det i seg selv gir grunnlag for å vurdere om vi bør redusere antallet, eller om det er gode argumenter for at vi ligger over andre sammenlignbare kommuner på dette området. Kommunedirektøren kan ikke se at der er opplagte og gode grunner for dette.

Mindre kontaktflate

Antall folkevalgte kan ha konsekvenser for de folkevalgtes representasjonsrolle og ombudsrolle. For å kunne ta opp saker innbyggerne er opptatt av og tale deres sak er det viktig at de folkevalgte er synlige og tilgjengelige i hele kommunen. Ved færre kommunestyrerepresentanter kan kontaktflaten mellom innbyggerne og folkevalgte bli mindre, det er færre politikere å kontakte og representantene kan bli mindre synlige og til stede i nærmiljøet. Likevel er det slik at alle politikere med unntak av ordfører og delvis varaordførere, er fritidspolitikere. Tiden de har til rådighet til politisk virksomhet er begrenset, og kontaktflate og nærhet til innbyggerne vil uansett påvirkes av dette. Å ha engasjerte politikere kan argumenteres for å ha like mye eller større betydning enn antall politikere i kommunestyret.

Redusert politisk mangfold og bredde

Færre plasser i kommunestyret kan føre til at enkelte grupper blir dårligere representert, og at det kan bli vanskeligere for nye eller unge representanter å slippe til. Det kan gi noen utfordringer i forhold til mangfold der alle aldre, kjønn, yrkesgrupper og minoriteter blir representert. Et visst antall representanter vil likevel aldri kunne garantere mangfold, da dette er mye opp til partiene som setter opp listene, og velgernes personstemmer. Uavhengig antall representanter er det viktig at partiene i sin nominasjonsprosessen tenker igjennom dette. Dette kan for eksempel gjelde alderssammensetning og kjønn.

Rekruttering

Det kan oppleves krevende for lokallagene å rekruttere nok engasjerte listekandidater. Ved å redusere antall representanter, kan det bli lettere å fylle listene med nok engasjerte kandidater, både for faste verv og varaverv.

Økonomi

Et argument for å redusere antallet representanter er knyttet til økonomi. Et innsparingspotensial på mellom 300.000 – 350.000 per år er ikke betydelig og det redder ikke kommunens økonomi. Det er likevel et bidrag fra politisk side til å bedre driftsbalansen mellom våre løpende utgifter og inntekter, og det er ikke minst et signal om at også politikerne bidrar med å se på sin egen virksomhet.

Argumenter for og imot kort oppsummert

Fordeler

- Lavere kostnader og ressursbruk
- Mer effektiv møtegjennomføring
- Kan gi sterkere ansvarliggjøring av de valgte representantene
- Kan avhjelpe rekruttering av nok engasjerte kandidater

Ulemper

- Redusert representativitet og mangfold
- Kan redusere politisk kapasitet og tilgjengelighet.
- Færre representanter betyr mindre samlet politisk kompetanse og bredde
- Større konsentrasjon av ansvar hos færre personer kan gi mindre grundig behandling av kompliserte saker

Alternative vedtak

Kommunestyret kan selv foreslå antall representanter i kommunestyret, antallet må være minst 19 representanter, og være et oddetall.

Konklusjon

Kommunestyret reduserer antall faste representanter i kommunestyret til 19 representanter fra og med kommunestyrevalget 2027.